

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom 5. mája 2011 v Bratislave v trestnej veci obvineného **P. P.**, pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., sčasti v bode 2/ v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., o návrhu obvineného na odňatie a prikázanie veci, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obvineného P. P., vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 21 Tp 40/2011, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Nitra sa vedie pod sp. zn. 21 Tp 40/2011, konanie o návrhu krajského prokurátora v Nitre zo 14. apríla 2011, sp. zn. Kv 20/2010, na predĺženie lehoty trvania väzby obvineného P. P. a tiež o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu.

Dňa 18. apríla 2011 podal obvinený P. P. na Okresnom súde Nitra písomnú námietku zaujatosti voči sudcovi pre prípravné konanie JUDr. V. S., nakoľko má za to, že jeho pomer k veci je neprofesionálny. Zároveň si myslí, že kvôli kolegiálite ostatných sudcov Okresného súdu Nitra je voči jeho osobe zaujatý aj celý tento súd. V námietke zaujatosti pritom obvinený namietal konkrétne rozhodnutia vyššie menovaného sudcu pre prípravné konanie, resp. Okresného súdu Nitra týkajúce sa jeho väzby ako aj nezákonný postup pri tomto rozhodovaní.

S ohľadom na vyššie uvedené preto žiadal, aby bola jeho vec odobratá Okresnému súdu Nitra a pridelená inému súdu.

Dňa 3. mája 2011 predložil Krajský súd v Nitre z dôvodu príslušnosti vyplývajúcej z § 23 ods. 1, § 24 ods. 2 a § 16 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie vyššie uvedený návrh obvineného na odňatie vecí Okresnému súdu Nitra a jej prikázanie inému súdu.

Z písomných vyjadrení sudcov dotknutého okresného súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti v predmetnej trestnej veci pritom vyplýva, že tí obvineného nepoznajú a vo veci sa necítia byť zaujatí. JUDr. V. S. uviedol, že námietku obvineného považuje za neopodstatnenú, neodôvodnenú a účelovú z vecného ako i časového hľadiska, keďže v nej podľa jeho názoru absentujú zákonné a dôležité dôvody, pre ktoré by mala byť vec odňatá a pridelená inému súdu.

Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený (§ 23 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený okresným súdom v sídle krajského súdu preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál, pričom dospel k takému záveru, že nie je daný dôvod na odňatie vecí Okresnému súdu Nitra a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

„Dôležitými dôvodmi“ v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por., ktoré zákon bližšie nedefinuje, sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovné pôsobenie trestného konania na páchatel'a i na ostatných občanov a čo najrýchlejšie prejednanie veci.

Medzi dôvody svedčiace pre odňatie vecí príslušnému súdu patrí tiež požiadavka zabezpečenia objektivity súdneho konania a spravodlivého rozhodnutia v prípadoch, kedy sú vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie vecí, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.“

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi.

V danom prípade však takéto dôvody obvinený vo svojom návrhu na odňatie a prikázanie veci neuviedol a nevyplývajú ani z obsahu trestného spisu.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 2 Tr. por. sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. por. z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolaní je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že zákon taxatívne vymenúva dôvody vzniku pochybnosti o nezaujatosti tohto – ktorého orgánu a pre ktoré v prípade ich preukázania je taký orgán vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Medzi tieto nepatria výhrady smerujúce k spôsobu rozhodovania sudcu.

Podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Čo sa týka námietky zaujatosti smerujúcej proti sudcovi pre prípravné konanie JUDr. V. S., tak v tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky upozorňuje na to, že o nej menovaný sudca správne nekonal, keďže táto jednak nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 Tr. por. („*námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia ...*“) a jednak jej obsahom sú len výhrady smerujúce k procesnému postupu sudcu v iných konaniach, obvineného sa týkajúcich (§ 32 ods. 6 Tr. por.).

V súvislosti s otázkou zaujatosti ostatných sudcov Okresného súdu Nitra je potrebné zdôrazniť predovšetkým tú skutočnosť, že námietky zaujatosti možno vznášať len proti tým sudcom, ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom súdu. Aj napriek uvedenému možno však konštatovať, že obvinený P. P. neuviedol vo svojom návrhu ani voči jednému sudcovi žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci. Prípadné kolegiálne vzťahy ostatných sudcov Okresného súdu Nitra nemôžu byť samé osebe dôvodom pre ich vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania podľa § 31 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky teda dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 5. mája 2011

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová